

Debat: la primera faena — acceptaries un contracte així?

Debat a partir de quatre ofertes de primera faena reals i versemblants (un contracte indefinit amb sou baix, pràctiques no remunerades, un fals autònom i un contracte per hores en negre) en què l'alumnat argumenta quina acceptaria i per què, distingint el legal del convenient.

DURADA

50 min · 1 sessió

AGRUPAMENT

grups xicotets + debat de classe

UNITAT 5

El mercat de treball: contractes, nòmina i atur

MATERIALS

- Quatre fitxes d'oferta de faena impreses (incloses al final)
- Resum de tipus de contracte i conceptes de la nòmina (brut, net, cotització, IRPF)
- Pissarra per al recompte de vots per oferta
- Mòbil per a verificar el salari mínim vigent i la cotització d'autònoms

ENCAIX CURRICULAR · **Sabers** El mercado de trabajo y el salario mínimo, Población activa, ocupados y parados: la EPA, Tipos y causas del desempleo; políticas de empleo, Los contratos tras la reforma laboral de 2021, La nómina: del salario bruto al neto, Derechos y deberes básicos en el trabajo · **Comp. específiques** CE4 · **Comp. clau** CCL, CC, CPSAA

Plantejament

Tard o d'hora vos arribarà la primera oferta de treball. I moltes vegades no serà la de l'anunci bonic, sinó una de les quatre que veureu hui: el contracte legal però mal pagat, les pràctiques «que donen experiència» però sense cobrar, el «fes-te autònom i factures tu» que amaga un fals autònom, i el «et pague en mà sense papers» que pareix més diners però et deixa sense xarxa.

La unitat ha explicat els tipus de contracte, la nòmina, la cotització i l'IRPF. Este debat els posa en joc amb una decisió real: quina oferta acceptaries? L'objectiu no és que hi haja una resposta correcta única, sinó que aprengueu a llegir una oferta més enllà del número gran, distingint el que és **legal** del que vos **convé**, i reconeixent les trampes habituals de la primera faena.

Objectius didàctics

- Distingir entre tipus de contracte i reconèixer figures irregulars (fals autònom, treball en negre).
- Calcular què es cobra realment i què es cotitza en cada oferta, mirant més enllà del brut.
- Valorar els costos ocults: cotització a la jubilació, atur, baixa mèdica, seguretat jurídica.
- Argumentar una decisió laboral sospesant diners, drets i futur.

Les quatre ofertes

- **Oferta A — Indefinit honest.** Contracte indefinit, jornada completa, sou pròxim al salari mínim. Cotitzes, tens atur i baixa. Poc diners hui.
- **Oferta B — Pràctiques sense sou.** Sis mesos de pràctiques «per a agafar experiència», sense remuneració. Empresa coneguda del sector.

- **Oferta C — El fals autònom.** Et demanen donar-te d'alta com a autònom i facturar-los cada mes. Treballes només per a ells, en el seu horari i amb els seus mitjans. Cobres més en brut, però pagues tu la quota d'autònoms.
- **Oferta D — En mà sense papers.** Et paguen més al mes, en efectiu, sense contracte. Si et despatxen demà, no hi ha res.

Passos

1. **Lectura i càlcul (15 min).** En grups, cada equip analitza les quatre ofertes: estima què es cobra net, què es cotitza, quins drets dona cadascuna i si és legal. Pista: l'oferta C sol ser il·legal si només treballes per a un client; la D no dona cap dret.
2. **Vot raonat individual (5 min).** Cada estudiant tria en privat l'oferta que acceptaria i escriu la seua raó principal. S'anota el recompte a la pissarra sense comentaris.
3. **Debat per blocs (20 min).** Es debat oferta per oferta: els qui la van triar defenen per què; els qui la van rebutjar expliquen el risc que van veure. El professor introduïx les dades que falten (què cobrix la cotització, què perds sense contracte, què és un fals autònom).
4. **Tancament i replantejament (10 min).** Després del debat, es repetix la votació. Quasi sempre canvien vots. El professor tanca amb la idea clau: el sou més alt del mes no és sempre la millor oferta, perquè el contracte també compra futur (jubilació, atur, baixa) i seguretat jurídica.

Criteris d'avaluació

CRITERI	DESCRIPCIÓ	PES
Càlcul de cada oferta	Estima net, cotització i drets correctament	30 %
Detecció d'irregularitats	Reconeix el fals autònom i el treball en negre	25 %
Argumentació en el debat	Defén el seu vot amb dades, no amb intuïció	25 %
Visió de futur	Considera drets i seguretat, no només el sou de hui	20 %

Variants i extensions

- **Connexió amb l'activitat de nòmines d'esta unitat:** comparar la nòmina real de l'oferta A amb la factura que emetria el fals autònom de la C per a veure quant costa de veritat cada figura.
- **Variant negociació:** qui va triar una oferta intenta «negociar» una millora amb el professor (pujar el sou, passar de pràctiques a contracte) i descobreix el marge real.
- **Extensió:** buscar una oferta de treball real per a menors d'edat o primera faena en un portal d'ocupació i analitzar-la amb la mateixa plantilla.